

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THANH BÌNH

PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN TRỊ KINH DOANH

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THANH BÌNH

**PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 60.34.01.02

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. BẠCH HỒNG VIỆT

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình do chính tôi thực hiện với đề tài “*Phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa ở tỉnh Thái Nguyên*” dưới sự hướng dẫn khoa học của **TS. Bạch Hồng Việt**. Các số liệu được dựa trên nguồn tin cậy và thực tế tiến hành khảo sát của tôi. kết quả nghiên cứu này chưa được công bố trong những công trình được nghiên cứu từ trước đến nay. Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2014

Tác giả luận văn

Trần Thanh Bình

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành chương trình cao học và viết bản luận văn này, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ nhiệt tình của Ban Giám hiệu trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, các thầy cô giáo, khoa sau Đại học.

Đặc biệt, tôi xin chân thành cảm ơn đến Ban Giám hiệu trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, quý thầy cô giáo, Khoa sau Đại học, và gửi lời cảm ơn sâu sắc đến thầy giáo -TS. Bạch Hồng Việt đã dành nhiều thời gian và tâm huyết hướng dẫn tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn đến ban lãnh đạo cùng các anh, chị đang công tác tại các sở: Kế hoạch đầu tư tỉnh Thái Nguyên, Lao động Thương binh và Xã hội tỉnh Thái Nguyên, Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thiện luận văn của mình, tuy nhiên vẫn không tránh khỏi những thiếu sót và hạn chế. Rất mong nhận được sự đóng góp quý báu của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2014

Tác giả luận văn

Trần Thanh Bình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	iii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG BIỂU, ĐỒ THỊ	v
MỞ ĐẦU.....	1
1 Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.	2
3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp của đề tài	3
5. Kết cấu của luận văn.....	4
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA	5
1.1 Khái niệm, đặc điểm và vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa	5
1.1.1 Khái niệm doanh nghiệp nhỏ và vừa ở Việt Nam	5
1.1.2 Đặc điểm kinh doanh của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	7
1.1.3 Tính tất yếu khách quan của sự xuất hiện, tồn tại và phát triển của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	7
1.1.4 Tiêu chí xác định doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	9
1.2 Vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa	10
1.2.1 Về mặt kinh tế	10
1.2.2 Về mặt xã hội.....	11
d. Góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế.	13
1.3 Những ưu điểm và hạn chế của doanh nghiệp nhỏ và vừa ở Việt Nam	14
1.3.1 Những ưu điểm của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	14
1.3.2 Những hạn chế của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	15
1.4 Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	17
1.4.1 Quan hệ với các doanh nghiệp lớn	17
1.4.2 Sự can thiệp của chính phủ đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	18

1.5 Cơ sở thực tiễn 21

1.5.1 Kinh nghiệm hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa từ các nước và bài học rút ra cho Việt Nam.....	21
1.5.2 Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.....	35
CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	39
2.1 Câu hỏi nghiên cứu.....	39
2.2 Phương pháp nghiên cứu	39
2.2.1 Phương pháp nghiên cứu lý luận	39
2.2.2 Phương pháp thu thập số liệu.....	39
2.2.3 Phương pháp phân tích số liệu.....	41
2.2.4 Phương pháp so sánh và phân tích hệ thống.....	41
2.3 Tổng hợp các chỉ tiêu nghiên cứu.....	42
2.3.1 Số doanh nghiệp.....	42
2.3.2 Số lao động của doanh nghiệp	43
2.3.3 Nguồn vốn của doanh nghiệp	43
2.3.4 Tổng sản phẩm địa phương (GRDP).....	44
2.3.5 Tổng giá trị sản xuất trên địa bàn	45
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA Ở TỈNH THÁI NGUYÊN	47
3.1 Giới thiệu tổng quan chung về tình hình tự nhiên kinh tế xã hội của Thái Nguyên ..	47
3.1.1 Vị trí địa lý và phạm vi hành chính	47
3.1.2 Tiềm năng và tài nguyên thiên nhiên.....	47
3.1.3 Dân số, nguồn nhân lực, truyền thống văn hoá của dân cư.....	48
3.1.4 kinh tế - xã hội.....	49
3.2 Sự ra đời của các doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	50
3.3 Thực trạng phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên ..	53
3.3.1 Số lượng doanh nghiệp và quy mô về vốn	53
3.3.2 Tình hình sử dụng và trả lương lao động.....	58
3.3.3 Năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	60
3.3.4 Kết quả sản xuất kinh doanh của hệ thống doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	62
3.3.5 Một số nhóm ngành nghề kinh doanh cơ bản.....	67
3.4 Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển các DNN&V trên địa bàn	71

3.5 Thực trạng công tác quản lý Nhà nước đối với Doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	77
3.6 Thực trạng hỗ trợ từ tỉnh Thái Nguyên và những tồn tại.....	81
CHƯƠNG 4 MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA	
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN	87
4.1. Định hướng và mục tiêu phát triển của tỉnh Thái Nguyên.....	87
4.1.1 Định hướng và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2020	87
4.1.2 Định hướng và mục tiêu phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa của tỉnh	
Thái Nguyên	89
4.2 Các nhóm giải pháp nhằm phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn	
tỉnh Thái Nguyên	92
4.2.1 Hoàn thiện các chính sách, cơ chế hỗ trợ khuyến khích các doanh nghiệp	
nhỏ và vừa phát triển.....	92
4.2.2 Đổi mới công tác quản lý Nhà nước đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	96
4.2.3 Nhóm giải pháp liên quan đến nội tại của các DNN&V ở tỉnh Thái nguyên..	101
4.2.4 Một số giải pháp khác	108
KẾT LUẬN	110
TÀI LIỆU THAM KHẢO	113
PHỤ LỤC	116

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

APEC: Diễn đàn hợp tác Kinh tế châu Á Thái Bình Dương

BQ: Bình quân

BOT: Xây dựng - vận hành - chuyển giao

CTTNHH: Công ty trách nhiệm hữu hạn

Cty CP: Công ty cổ phần

CNH-HĐH: Công nghiệp hóa hiện đại hóa

CN: Công nghiệp

DNN&V: Doanh nghiệp nhỏ và vừa

DN: Doanh nghiệp

DNNN: Doanh nghiệp Nhà nước

DNNNH: Doanh nghiệp ngoài Nhà nước

DNĐTNNH: Doanh nghiệp đầu tư Nước ngoài

DNDD: Doanh nghiệp dân doanh

DNTN: Doanh nghiệp tư nhân

DNNQD: Doanh nghiệp ngoài quốc doanh

ĐKKD: Đăng ký kinh doanh

ĐTNN: Đầu tư nước ngoài

ĐVT: Đơn vị tính

GDP: Tổng sản phẩm quốc nội

GTTSCĐCL/LĐ: Giá trị tài sản cố định còn lại/lao động

GTSLCNNQD: Giá trị sản lượng công nghiệp ngoài quốc doanh

GTTSL: Giá trị tổng sản lượng

GRDP: Tổng sản phẩm địa phương

HTX: Hợp tác xã

HĐBT: Hội đồng bộ trưởng

HĐND: Hội đồng nhân dân

ISO: Hệ thống tiêu chuẩn chất lượng

KH&ĐT: Kế hoạch và đầu tư

Số hóa bởi Trung tâm Học liệu

<http://www.lrc-tnu.edu.vn/>

NĐ-CP: Nghị định của Chính phủ
NN: Nhà nước
PGS.TS : Phó giáo sư Tiến sĩ
PTNT: Phát triển nông thôn
SXKD: Sản xuất kinh doanh
SLDN: Số lượng doanh nghiệp
QĐ-TTg: Quyết định của Thủ Tướng
SXKD: Sản xuất kinh doanh
FDI: Đầu tư trực tiếp nước ngoài
TNHH: Trách nhiệm hữu hạn
TSCĐ/DN: Tài sản cố định trên doanh nghiệp
TSCĐBQ/1LĐ: Tài sản cố định bình quân/ 1 lao động
TP :Thành phố
TW: Trung ương
TTCN: Tiểu thủ công nghiệp
TT-LB: Thông tư liên bộ
USD: Đô la mỹ
UBND: Ủy ban Nhân dân
VNĐ: Việt Nam đồng
VN: Việt Nam
VAT: Thuế giá trị gia tăng
WTO: Tổ chức Thương mại Thế giới
XHCH; Xã hội chủ nghĩa